روزنامه شهروند

فرهنگی . اجتماعی . سیاسی . اقتصادی

www.shahrvand-newspaper.ir

صاحب امتیاز: **جمعیت هلال احمر**

مدیر مسئول: **عبدالرسول وصال**

سردبیر: **سید افشین امیرشاهی**

نشانی: تهران ، فلکه دوم صادقیه
ابتدای بزرگراه محمدعلی جناح
کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
کدپستی: ۱۴۸۳۷۷۸۶۱۷
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۷-۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: جام جم
توزیع: شرکت نشر گستر امروز
تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن سازمان آگهی ها: ۲-۴۴۹۵۶۲۰۰
فکس: ۴۴۹۵۶۲۰۳

telegram.me./Shahrvand_Newspaper
instagram.com/Shahrvand-Newspaper

صفحه آخر

این شرح بی‌نهایت

کسی که به اوضاع زمان خود آگاه باشد، گرفتار اشتباه نمی‌شود.

امام صادق(ع)

زلف آشفته

مست و بی‌خود سروناز من به صحرا می‌رود
با چنین مستی نگه کن تا چه زیبا می‌رود
گاه می‌افتد ز مستی گاه می‌خیزد ز جا
تا دگر زین رفتنش یا رب چه بر ما می‌رود
گه تکبر می‌فروشد گه تواضع می‌کند
گاه شرم‌آلوده گاهی بی‌محابا می‌رود
او به صحرا می‌رود وز رشک خاک راه او
در دو چشم ما ز اشک شور دریا می‌رود
هم لب جانبخش دارد هم جمال دلفریب
یوسف‌ست این می‌خرامد یا مسیحا می‌رود
من هم از دنبال او افتان و خیزان می‌روم
هرکجا خورشید باشد سایه آن‌جا می‌رود
چون دو زلف خود اگر صدره فشاند آستین
همچو گیسو از قفایش می‌روم تا می‌رود
بس که هر عضوش به است از عضو دیگر چشم من
در سراپای وجودش زیر و بالا می‌رود
زلفش آشفته ز مستی رخ شکفته از شراب
با رخ و زلفی چنین تنها به صحرا می‌رود
مردم این شهر شاهدباز و امردخواه‌اند
در چنین شهری چرا او مست و تنها می‌رود
هرکجا رو می‌نماید می‌برد یک شهر دل
ترک تاتارست پنداری به یغما می‌رود
خواهمش دامن بگیرم تا دهد بوسی به من
لیک قاآنی ندانم می‌دهد یا می‌رود

قاآنی

گزارشهر

آمریکایی‌ها مراقب ناخوشی روز اول سال باشند

یکم ژانویه برای آمریکایی‌ها «خطرناک‌ترین روز» لقب گرفت. چرا؟ چون نتایج یک تحقیق ثابت کرد در نخستین روز سال، بیشترین تعداد مرگ و میر در آمریکا به ثبت رسیده است. این مطالعه که زیر نظر دانشگاه کالیفرنیا انجام شده، نشان می‌دهد احتمال اینکه یک آمریکایی در این روز بر اثر مرگ طبیعی جان خود را از دست بدهد، زیاد است. برای کشف این موضوع، محققان گواهی فوت افراد را طی ۲۵ سال در آمریکا مورد بررسی قرار دادند. بسیاری از پژوهش‌ها نشان داد که آمار مرگ و میر بر اثر خودکشی، تصادف و قتل در تعطیلات افزایش داشته است اما هیچ کدام از این تحقیق‌ها در مورد مرگ طبیعی نبود. منظور از مرگ طبیعی، مرگ بر اثر عواملی چون مریضی یا سن بالاست و همچنین مرگ‌هایی که ربطی به تصادف یا قتل نداشته باشد. محققان پس از بررسی این موضوع دریافتند یک روند قابل توجه در این زمینه وجود دارد و آمار کسانی که در این روز بر اثر مرگ طبیعی می‌میرند ۵ درصد بیشتر از آن‌هایی است که در دیگر روزهای سال جان خود را از دست می‌دهند. البته «دیلی میل» در پایان این مطلب برای مخاطبان آمریکایی خود یک توصیه ایمنی هم داشت مبنی بر این که اگر در نخستین روز سال احساس ناخوشی کردند حتماً خود را به یک بیمارستان برسانند.

غرق شدن «تایتانیک» ربطی به کوه یخی نداشت

روایت دیگری از غرق شدن «تایتانیک» ارائه شده که نشان می‌دهد برخورد این کشتی با کوه یخی عامل غرق شدن آن نبوده است. ملونی، روزنامه‌نگاری که بیشتر از ۳۰ سال است روی غرق شدن کشتی تایتانیک وقت صرف کرده، با مطالعه روی عکس‌های به جا مانده از این کشتی به این نتیجه رسیده است که محل برخورد کشتی با کوه یخی از قبل دچار آسیب و ضعف بوده و این آسیب از زمانی که تایتانیک در شهر بلفاست ساخته می‌شد وجود داشته است. بلفاست منطقه‌ای در شمال ایرلند است. کارشناسان نیز تایید کرده‌اند نشانه‌هایی مبنی بر وجود یک آتش‌سوزی در پشت دیگ بخار وجود دارد که فاجعه اصلی را برای تایتانیک رقم زده است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت غرق شدن تایتانیک به دلیل آتش سوزی بوده نه برخورد با کوه یخی در آتلانتیک شمالی. در این برخورد، کشتی معروف تایتانیک که در سال ۱۹۱۲ از ساوت‌همپتون به سمت نیویورک در سفر بود، غرق شد و بیشتر مسافران زندگی خود را از دست دادند. به گزارش «ایندیپندنت» و بر اساس این تحقیق، وقتی کشتی با کوه یخ برخورد کرد، بدنه فولادی به دلیل گرمای حاصل از آتش به اندازه کافی برای آسیب دیدن ضعیف شده بود و همین موضوع سبب غرق شدن کشتی شد.

خلبان مست اندونزیایی اخراج شد

دونفر از روسای خط هوایی «سیتیلینگ» در اندونزی بعد از آشکار شدن ویدیویی که نشان می‌دهد، یک از خلبان‌های این خط هوایی در حالت مستی سر کار خود حاضر شده، از سِمَت خود استعفا دادند. این فیلم نشان می‌دهد خلبان این خط هواپیمایی اندونزی بر اثر مصرف الکل در حال تلوتلو خوردن در یک پست ایست بازرسی گیت امنیتی در فرودگاه «سورابایا» بوده است. در این فیلم بارها وسایل خلبان روی زمین می‌افتد و نیروهای امنیتی حاضر در ایست بازرسی وسایل را بلند کرده و به او می‌دهند. پس از آن نیز تعدادی از ۱۵۴ مسافر حاضر در هواپیما بعد از آن که کلمات نامفهوم خلبان را از بلندگوی هواپیما می‌شنوند، نسبت به اینکه او نوشیدنی الکلی مصرف کرده تحت تاثیر مواد مخدر است، شک کرده و هواپیما را ترک می‌کنند تا خواستار تغییر خلبان شوند. پس از انتشار این ویدیو و ویدیوی دیگری که از سوی یکی از مسافران منتشر شد و حاوی صدای خلبان بود، این خلبان از کار خود اخراج شد.

فوکوس

یک سال پیش، برابر با دوم ژانویه ۲۰۱۶ میلادی، شیخ نمر باقر النمر، فقیه و روحانی شیعه اهل عربستان سعودی که در دادگاه جنایی این کشور به جرم محاربه و اقدام علیه امنیت ملی به اعدام محکوم شده بود، به شهادت رسید. اعدام او واکنش‌های منفی بسیاری را بین مقامات سیاسی و چهره‌های برجسته شیعی و سنی به دنبال داشت. به دنبال شهادت شیخ نمر، معترضان در شهرهای مشهد و تهران به کنسولگری و سفارت عربستان سعودی حمله کردند که این اقدام قطع رابطه بین ایران و دولت سعودی را در پی داشت.

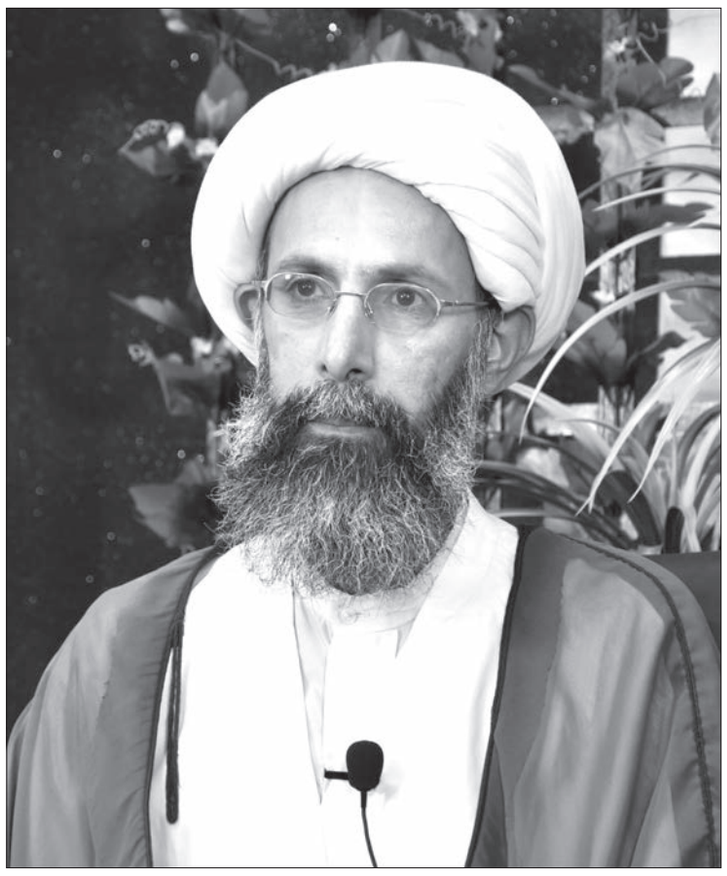

ایمیل صفحه آخر: safhehakhar@shahrvand-newspaper.ir

تقویم تاریخ

رخداد

- انتخاب **پاپ ژان دوم** به‌عنوان رهبر کلیسای کاتولیک رم (۵۳۳ میلادی)
- اشغال مانیل پایتخت **فیلیپین** توسط ارتش ژاپنی در جریان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۲ میلادی)
- آغاز به کار نخستین گردهمایی جنبش‌های **آزادیبخش** جهان در تهران (۱۳۵۸ خورشیدی)
- ابلاغ **پیام تاریخی امام‌خمینی(ره)** به میخائیل گورباچف رئیس‌جمهوری اتحاد جماهیر شوروی (۱۳۶۷ خورشیدی)

طلوع

- **ژیلبرت‌مورای**-فیلسوف‌وشاعرانگلیسی(۱۸۶۶ میلادی)
- **جلال‌الدین همایی**-نویسنده،ادیب، شاعر، ریاضیدان، ستاره‌شناس و مورخ‌معاصر،حافظ‌قرآن‌کریم(۱۲۷۸ خورشیدی)
- **حسین بیکار**-روزنامه‌نگار، نقاش و طراح برجسته مصری(۱۹۱۳میلادی)
- **پیمان یزدانیان**-آهنگساز، نوازنده پیانو (۱۳۴۷خورشیدی)
- **آیزاک آسیموف**-نویسنده آمریکایی و روسی‌تبار گونه‌های‌علمی،علمی/تخیلی،خیالپردازی،وحشت(۱۹۲۰میلادی)

غروب

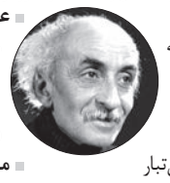

- **علی‌شیر نوایی**-شاعر، دانشمند و سیاستمدار برجسته روزگار فرمانروایی‌تیموریان‌ومعاصرسلطان‌حسین‌بایقرا(۸۷۹خورشیدی)
- **علی اسفندیاری**-مشهور به نیما یوشیج، شاعر معاصر ایرانی، ملقب‌به‌پدروبنیانگذارشعرنوی‌فارسی(۱۳۳۸ خورشیدی)
- **ارنست میلر همینگوی**-روزنامه‌نگار و نویسنده برجسته آمریکایی، از پایه‌گذاران سبک وقایع‌نگاری ادبی (۱۹۶۱ میلادی)
- **مجتبی تهرانی**-استاد برجسته اخلاق و مرجع تقلید ایرانی و مدرس حوزه‌های‌علمیه‌تهران(۱۳۹۱ خورشیدی)

قاب کوچک

[از راست ایستاده: مجتبی تهرانی، مرتضی تهرانی | نشسته: شهید مصطفی خمینی، حاج اشرف کاشانی] ۴ سال پیش، برابر با سیزدهم دی ۱۳۹۱ خورشیدی، مجتبی شهیدی کَلهُری، معروف به مجتبی تهرانی، استاد برجسته اخلاق، مرجع تقلید شیعه و مدرس برجسته حوزه‌های علمیه تهران در ۷۵ سالگی درگذشت. مجتبی تهرانی حدود ۴۰ سال در تهران به تدریس اخلاق و فقه مشغول بود و شاگردان فراوانی داشت. او اولین کسی بود که در تهران با وجود حساسیت حکومت پهلوی برای سید مصطفی خمینی مراسم ختم برگزار کرد.

یادداشت وارده

چشم عقاب

| هادی خیری |

«گزارش صدای آدم‌هایی است که در حاشیه قرار گرفته‌اند و روایت مکان‌هایی است که ناشناخته مانده‌اند.» گویی گزارش گورخواب‌های روزنامه شهروند مصداق کامل و بارز تعریفی است که در صفحات و سطرهای ابتدایی کتاب «گزارش‌نویسی، چشم عقاب روزنامه‌نگاری» آمده است. «زندگی در گور» گزارشی بود که در آن صدای مردمان در حاشیه به گوش می‌رسید و روایتی از مکان‌های ناشناخته داشت. روایت مردمانی که حتی از حاشیه جامعه نیز طرد شده و گورستان را برای زندگی‌کردن و شاید برای تمرین مردن برگزیده بودند. این مطلب نگاهی ارتباطی و رسانه‌ای به چرایی بازتاب گسترده این گزارش در جامعه ایران است. نکته اولی که در این‌باره باید مورد توجه قرار داد، مسأله فاصله رسانه با مردم و دولت (حاکمان) است. ماهیت اصلی رسانه رابط و مجرابودن میان مردم و حاکمان است و به‌طور کلی حلقه واسط‌شدن میان این دو بخش و رساندن صدای مردم به مسئولان مهم‌ترین کارکرد هر رسانه است. روزنامه‌نگاری بیش از هر چیز باید به شهروندان وفادار باشد و روزنامه‌نگاران باید ناظران مستقل قدرت باشند. در ایران شاید کمتر روزنامه یا رسانه‌ای را بتوان یافت که وابسته نباشد؛ البته کم و بیش همه جای دنیا این‌گونه است که رسانه‌ها وابسته به صاحبان قدرت و ثروت شده‌اند و صدای تفکرات جناحی و سیاسی صاحبانشان هستند؛ اما از این حیث نکته متمایز روزنامه شهروند را باید وابستگی آن به یک نهاد غیر سیاسی یعنی جمعیت هلال‌احمر ایران دانست. گر چه این سازمان هم وابسته به دولت است و با آمدن و رفتن دولت‌ها تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد، اما برای همه روشن است که ذات این سازمان غیر سیاسی است و خود را موسسه‌ای خیریه معرفی می‌کند که یکی از اهداف آن «حمایت از زندگی و سلامت انسان‌ها بدون در نظر گرفتن هیچ‌گونه تبعیض میان آنها» عنوان شده است. ذات و ماهیت غیر سیاسی این سازمان به زیرمجموعه‌های وابسته به سازمان نیز تزریق شده و در روزنامه متعلق به این سازمان یعنی روزنامه شهروند نیز این رویکرد ملموس است. البته منظور این نیست که روزنامه شهروند به هیچ عنوان رنگ‌وبوی سیاسی ندارد، بلکه سخن اصلی این است که این روزنامه به نسبت سایر روزنامه‌های کشور چاشنی سیاست‌زدگی‌اش کمتر است و شاید کمتر عیان می‌شود. با بررسی سطحی صفحات اول روزنامه و موضوعات پوشش داده شده، مشخص می‌شود که رویکرد «شهروند» رویکردی است که مسائل اجتماعی و معضلات شهری را محور کار قرار داده است و شعار و اسمی هم که برای روزنامه انتخاب شده به نوعی در همین راستاست. بنابراین روزنامه شهروند با وجود وابستگی به نهاد اجرایی کشور، حداقل در مسائل اجتماعی در میانه ایستاده و رسالت اجتماعی خود را انجام می‌دهد. گزارش «زندگی در گور» نیز دقیقاً به این دلیل مورد توجه قرار گرفت و سروصدا کرد که در آن روزنامه شهروند به رسالت رسانه‌ای خود پایبند بود و بیش از هر چیز به شهروندان وفادار مانده و به نقش نظارتی خود متعهدانه عمل کرد؛ آن هم در جامعه‌ای که بیشتر رسانه‌های آن به نوعی وابسته به دولت هستند و چشم به یارانه‌ها دوخته‌اند و در چنین شرایطی ایستادن در میانه ماجراها و نقش ناظر را داشتن و «وفادار ماندن به شهروندان» برای رسانه‌ها کاری سخت و بعضاً هزینه‌زا (مادی و معنوی) می‌تواند باشد.

نکته بعدی این است که مسائل اجتماعی و فرهنگی در جامعه ما اغلب مورد غفلت واقع شده است و تنها در ایام خاصی است که ابزاری برای تبلیغات و جدل‌های سیاسی شده و بعد از آن به فراموشی سپرده می‌شود. به تبع این وضعیت، یکی از مشکلات اساسی رسانه‌های ما نیز غفلت از مسائل و معضلات اجتماعی است که در بیشتر مواقع تحت‌الشعاع مسائل حاشیه‌ای و جناحی قرار گرفته و پرداختن گاه‌گدار به این مسائل نیز بعضاً با انگ سیاه‌نمایی مواجه می‌شوند. شخصیت‌گرایی و سیاست‌زدگی و علاقه وافر به ارزش خبری شهرت، روزنامه‌ها و دیگر رسانه‌های ما را از واقعیت‌های زندگی مردم دور کرده است؛ مردم در این رسانه‌ها نه تصویری از خود می‌بینند و نه صدای خود را می‌شنود و در این شرایط چاره‌ای نمی‌بینند جز اینکه گمشده خود (صدای خود) را در میان انبوهی از کانال‌های تلگرامی و شبکه‌های اجتماعی بجویند. رسانه‌هایی که گر چه بعضاً ضعف رسانه‌های اصلی را جبران می‌کنند و به کمک جریان آزاد اطلاعات می‌آیند و انحصار را از میان برمی‌دارند، ولی اطلاعات پاره پاره و سطحی این رسانه‌ها درمان درد نبوده و توان افزایش سطح آگاهی‌های اجتماعی را ندارد. انتشار گزارش‌های اجتماعی و پرداختن به معضلات فرهنگی و اجتماعی جامعه توسط روزنامه‌های نوظهوری چون شهروند، هفت صبح، قانون، وقایع‌اتفاقیه و... که گرایش‌های اجتماعی آنها آشکارتر است، نشان می‌دهد که این روزنامه‌ها درک درستی از شرایط رسانه‌ای امروز و مسائل مبتلابه جامعه داشته و توانسته‌اند خلأ موجود در فضای رسانه‌ای (روزنامه‌ها) کشور (ضعف گزارش‌های اجتماعی) را به خوبی بشناسند.

گزارش گورخواب‌های روزنامه شهروند و گزارش‌های این‌چنینی در دیگر روزنامه‌ها که این روزها بیشتر هم شده، مطمئناً می‌تواند جایگاه این رسانه‌ها را در میان رسانه‌های دیگر و مخاطبان فاصله‌گرفته با روزنامه‌ها تحت‌تأثیر قرار دهد و چهره مردمی‌تری از آنها به نمایش بگذارد. این در شرایطی است که عده‌ای از مرگ روزنامه‌ها سخن می‌گویند ولی جریان‌سازی و تبدیل یک پدیده اجتماعی (گورخوابی) به موضوع مهم جامعه و افکار عمومی حتی اگر برای چند روز هم دوام داشته باشد که بدون‌شک داشته است، اقدامی جسورانه، خلاقانه و تحسین‌برانگیز محسوب می‌شود و نشان از این دارد که هنوز روزنامه‌ها می‌توانند با گزارش‌ها و تحلیل‌های اختصاصی نبض رسانه‌ای جامعه را در دست داشته و جریان‌ساز باشند؛ البته جریان‌سازی که در راستای بهبود وضع موجود و کیفیت زندگی مردم باشد و توجه مسئولان کشور به مسائل و معضلات مورد نظر را نیز جلب کند. معضلاتی که بعضاً به قدری آشکار و عیان می‌شوند که دیگر نیازی به تیزبینی چشم عقاب گزارشگر نبوده و تنها کافی است اندکی از شخصیت‌گرایی‌ها، سیاست‌زدگی‌ها و جناح‌گرایی‌هایمان در روزنامه‌ها و رسانه‌ها کاسته شود تا شاید صدای آدم‌هایی که در حاشیه قرار گرفته‌اند و در گورهای نصیرآباد هر شب مرگ را مرور می‌کنند، شنیده شود.

***در این یادداشت از کتاب‌های «گزارشگری چشم عقاب روزنامه‌نگاری» نوشته محمدمهدی فرقانی و «عناصر روزنامه‌نگاری» نوشته بیل کوواچ و روزنستیل استفاده شده است.**

دعوت

شما بنویسید
ما منتشر می‌کنیم

صفحه آخر «شهروند»، در راستای سیاست‌های کلان روزنامه مبنی بر مشارکت هرچه ملموس‌تر مخاطبان در روند تهیه محتوا و برقراری یک ارتباط دو سویه میان رسانه و مخاطب، طرح دعوت مخاطبان برای به اشتراک گذاشتن «تجربیات شخصی در حیطه زیست اجتماعی» را به اجرا می‌گذارد.

این طرح در نخستین گام خود ذیل محورهایی چون زندگی اجتماعی، فعالیت‌های مدنی، آداب معاشرت جمعی و... با طرح موضوعاتی مشخص، مخاطبان روزنامه را به مکتوب کردن تجربیات عینی خود دعوت می‌کند. در حقیقت صفحه آخر روزنامه شهروند تصمیم دارد با اختصاص فضایی مشخص جهت انتشار این مکتوبات، از جایگاه متکلم وحده فاصله گرفته و زمینه مشارکت عملی مخاطبان در روند تولید محتوا را عینیت ببخشد.

صفحه آخر «شهروند» حق خود را برای حک و اصلاح مطالب رسیده محفوظ می‌داند. مخاطبان به شرط خدشه‌دار نکردن ارزش‌های عرفی و شرعی حاکم بر جامعه، در طرح دیدگاه‌های خود - هرچند با سلایق دست‌اندرکاران روزنامه در تضاد باشد - آزاد هستند.

در آینده مطالب منتخب و چاپ شده، توسط روزنامه شهروند در قالب یک کتاب منتشر خواهد شد.

سومین دعوت:
خاطرات سفر!

در پی پایان مهلت دومین دعوت صفحه آخر روزنامه شهروند (با موضوع شهر و محله من)، در سومین دعوت از شما مخاطبان همیشگی صفحه آخر می‌خواهیم خاطره، نکته، داستان و یا هر آنچه که در سفرهای داخلی و خارجی خود تجربه کرده‌اید و فکر می‌کنید برای مخاطبان روزنامه آموزنده، جالب و خواندنی است، بنویسید و بفرستید تا در همین صفحه آن را با نام خودتان منتشر کنیم.

علاقه‌مندان به مشارکت می‌بایست متن‌های خود (بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ کلمه) را به صورت تایپ شده به آدرس ایمیل صفحه آخر ارسال کنند. مطالب دریافتی در صورت تایید محتوایی با درج نام نویسنده منتشر شده و بدیهی است اولویت انتشار با مطالبی خواهد بود که زودتر دریافت شوند.

safhehakhar@shahrvand-newspaper.ir